

בעזרת השם יתברך

וועד העירוב

B149 - 1 עמוד

קול קורא מרבני מנהעטן
לתקן העירוב שם ובניהם

כ"ק האדמורי"ם

מביאן, נאוואמינסק,

קופיטשיניץ, אמשינאוו,

ראדזין, אב"ד בראד, אב"ד

טארנא, והגי"א הענקין

זצ"ל משנת תש"ד

על ידי הגה"צ רבי יוסף

דוד מאשקאוויטש זצ"ל

(צילום)

ועד למען תיקון עירובין במנהטן

ע"י

ועד הרבנים הניו יארק רבתי

למרגן הרבנים יושבי על מרגן במנהטן שליטיא

בשנת תשי"ט נדפסה בס', איגרות משה" (סי' קלח--
 קכ) תשובת הרב משה פיינשטיין להרב צבי איזנשטאט;
 שם (ובתפרדם, סיון תשי"ט) כותב הרב פיינשטיין: "ודאי
 יש מקומים גדולים להחיד לתקן עירובין במנהטן ואינו
 מודה נגד המתירים לעשות עירוב סאחד שהמעמים
 להתיר מרובים בו" ואם יעשו עירוב יהי' מותר, והדעות
 בידם לעשות", ולא שאינו רוצה להגמור סמעמים
 החשונה צדדיות שיש לגזור, ובעלי הגפס יש להם להתמיד
 על עצמם. ובהפדדם, סיון תשי"ט, נדפס קונטרס לברר
 הסעמים וליישב כל החששות הנ"ל סחרב משה בוגם
 פירושימסקי, ושם סביר גם תשובת הרב סנהם כשר בענין
 זה. כן הרפים הרב יוסף דוד מאשקאוויץ בשנת תשי"ט
 ספר מיוחד בשם, "קונטרס תיקון עירובין" (קצנענדיס),
 בו סבאר בסוב מעם כל הפרטים הנזענים לתקון עירובין
 במנהטן ותשובה על דברי הר"מ פיינשטיין, בשנת תשי"ך
 נדפס ב, "נעם" ה"ב (עמ' רגט--שמו) קונטרס, "ע"ד
 תיקון עירובין במנהטן" מאת הר"מ כשר גם בתרפים
 מיוחד, שם תשובה ספורפת על כל החששות והסמקוסים
 שנתעודרו בנידון זה.

ככ' בסיון תשי"ט נתקיימה כמסדר ועד הרבנים דגרי-
 יארק רבתי אסיפת רבנים כרי לרון על ההצעה לתקון
 עירובין במנהטן. השתתפו בה כשלושים רבנים ונתקבלה
 החלטה לתת לרבנים זכן של שלשה חרשים לעיין בדבר
 ולכוא לאסיפה הבאה בהצעה לשם החלטה. אחרים סבין
 הרבנים הציעו לפנות להכמי ארץ ישראל ולשמי: חוות
 דעתם. והנה כעת נדפסה ב, "נעם" ה"ג (עמ' שמו) תשובת
 הרב תרשים אכ"ר בירושלים עיה"ק דרב ר' צבי ססח
 פראנק שליט"א, ואנו נחתים אותה כאן כלשונו בקיצור:

צב' פסח במהריל פראנק

הרב הראשי אכ"ר עיר הקדש ירושלים חובביא

בגיה בית לוחש פוסקו, תשי"ך.

אנחנו החתמים ססח הכמנני למסס עצה איך להוציא
 לפועל ההצעה לתקן עירובין במנהטן, ומתחלה נודיע
 השתלשלות הענינים כמסך עשר שנים האחרונות. בשנת
 תשי"ט באה התעודרות לתיקון זה סהאדמיר ר' ספען
 קאליס זצ"ל סאמטינאז'י. באותה שנה ערך הרב צבי
 איזנשטאט תבנית הלכית ומעשית לאופני התיקון וכתב
 קונטרס מיוחד, הצעה לתיקון עירובין בעיר מנהטן,
 גירודיק" אח אופני התיקונים: בשנת תשי"ז נוסד
 הועד למען תיקון עירובין כנציגם כראשותו של הרב
 ר' יונתן שפיף זצ"ל, או הוציאו סכתב-יחור לסספר
 רבנים שיעיניו כהכרב אם יש אופן לסדר תיקון עירובין
 כבנתקן, כצירוף הקונטרס מאת הרב צבי איזנשטאט, על
 זה ענו כמה רבנים חסובים באופן חיובי, סבותיהם יוכאי
 להלן ואחרים היססו בדבר. סוב נתעורר הדבר ע"י הרב
 יוסף דוד מאשקאוויץ סמאסוב וכירחון, סהאור"ה הדפים
 סאמר ע"ד תיקון זה, ודבר יוסף אלי הנקין כמכתביו אליו
 ביר כמה פרשים כשאלה זו. גם אדמיר מלובאוויטש
 נתב אליו דברי יורה וחיזוק על דבר הנתיצה לעשות
 עירוב. בשנת תשי"ג הדפים הרב סנהם כשר קונטרס
 ע"ד תיקון עירובין כבנתקן כ, תורה שלמה" בסילואים
 כחלק ס"ו (עמ' קנה--קעס).

בשנת תשי"ח יצא לאור קונטרס גדול סחרב רוב
 ס. קרייזר בירושלים ע"ד תיקון עירובין כבנתקן. כקונטרס
 זה נתבררו יפה כל הפרטים וכל השיטות שישנם ככל
 ספרי הראשונים: סהאחרונים הנזענים לתקון עירוב
 כבנתקן, נדפס כשנתון, "נעם" (עמ' קצג--רלט) הוציא
 לאור ע"י סכונ תורה שלמה כירושלים. שם ישנה גם
 תשובת הרב סנהם כשר בנידון זה (עמ' רלט--רסר).

התיקון וכו' והנה זה מקרוב היה כאן בפעיה"ק יידידי
 הגאון הר"מ כשר שליט"א ומדי דבריו בו בענין זה דרש
 סבני סנה אני אכתוב חר"ד בענין זה הקונטר שם על
 הפרק, ואסרתי לו שלפי סצב כריאותי קשה לי להכנס
 כיעד שאין לו תחומין ובפרם לרון בהרבה פרטים שסם
 ססוס לי סן העין ואין דומה שמיעה לראיה, רק כלפי

זה כמה שנים שנתפרסמה התעודרות על ידי רבנים.
 גדולי תורה לעשות תיקון עירובין כבנתקן--גירודיק
 שהיא סרובה כאכולוסין של ארצנו בני ישראל סופרצה
 כנזענ לאיסור הוצאה כשכת גדולה סאר וכו' ויש גם
 כן: שסם סודים סההתיקן נעשה כפי הרין, על כל זה
 הם חוששים מפני תקלה צדדית שיכולה לצאת על ידי

ישראל באירופא, אגם היו רבנים כגירודיק סלא סכסיו על תיקונו ולא
 דעו לסמוך על סהוצעה של גשר העלעייסעזי להחיד חצי העיר, והנה כעה
 מים חוששים כוא לכאן התיקון שלפנתו הויתר סוד על כל עיר כנתקן
 ואין כמדפן סה העלעייסעזי, ודוים הישוב של העיר סוד ססיו להסחית
 סל התיקן סכל צדדית ואין כאן חששות סודיו או על פרסי הגברים הנ"ל
 רעה מועם ח"א.

" י יש להציר סקוד בשנת תרס"ו הציע הרב יחושפ סינעל ז"ל, רב
 כגירודיק, בסריי שיה אוני יחושפ ס"י י"ח וסר. עירוב והתאחי' תיקון
 עירובין, ויתר על חצי חלק של סנתקן, על ספן סכסלשת הצדדים הסי
 השרת זככו הרביעי צירף את הנשר של העלעייסעזי של רחוב אעצני
 השלישית ששעה את העיר כירום לפסון, לא עשה התיקן על כל העיר
 ססוס סודו וכו' הרב, דעות ככד צסוני סעריב של סנתקן, ולא ויו צדין
 סססח זה מוסיפה כדי אדם על שסח התיקן, והשיג סכסכות לתיקנו סגדולי

אלה הנדלים שבאחד מדרים הם שיש דרך לעשות תיקון בעירובין ולהרים מכשול מדרג עם ה' אלא שהם נמנעים מהחשש הקלה צדדית שאפשר לצאת מתיקון זה, שאחרים יחשבו חואיל והותרת הותרה גם כלי תיקון. על פרט זה הסבמתי לכתוב, שכלכר שכבר אמרו הראשונים שאין לנו לגוד נזירות קצטטנו, הנח עדימא מינה מצינו גם ככה"ג שאין כאן גזירה חדשה, והענין הוא שכבר נזרר עלי' אלא שנשתייר חלק ממנו שבשכיל איזה מעט לא הבנינוהו בכלל הגזירה, מ"ס ארנין דאין לנו להוסיף על הגזירה, וכמ' שבי' המניא (פי' שא מ"ק נח) כהא דמסתמך באלגותי, שכתב דאע"ג דבוסן הזה אפשר כלי רחיצה (הול"ל) אמר להסתמך, מ"ס כיון דלא נזרר בימיתם אין לנו להוסיף נזירה, והביא ראיה מהבי' (פי' יג) ואע"פ שכתובושי רע"א חמה על הבי' מ"ס אין דברי הבי' נדחים, וכימסמך מהמניא שכתבא ממנו להלכה למעשה, ובי' לפרס עושי מצוה כדאי הוא להודיע דברי תשובת החת"ס (א"ת פי' צט) ח"ל: שא ממי ידיר הרב נ"י לברר לו בראיות מדברי ח"ל שראוי ונכון לכל קהל עם ישראל בכל מקומות מושבותיהם לתקן מבוטותיהם בתיקונים צוה"פ או שארי תיקונים כיוצא בו כדי שלא יכשלו רוב הפך עם בתוצאה מרשלת לרשות ביום ש"ק, דבר זה אין צריך לפני' ולראיה ותואו גם השכל וכן הסבואר להדיא בדברי ח"ל השכל כחייב כאשר ידוע ששמירת ש"ק מעשות כל הפך היא אצלנו מצוות הראשית ופי' שאינו מסמך כהלכתו חרי הוא ככומר ומסור בכל התורה כולה כמבואר בעירובין ספ ע"א ...

אחרי שנתקבלת חסובותו של הרב פראנק שחאו זקן הרבנים גירושלים הנדול שבפקלי חוראה בודרזק, שבה חאו סרוז אותנו לגמור את אשר התחלנו, אנו מוכנים עכשיו לגשת להוציא חרב לפועל, וכי לצאת לכל הדיעות פנימ' אנו כזה לכל הרבנים והלמדי חכמים שבעיר מנהגן גיריורק, אם יש להם מה להעיר בניהון זה

ואנו מצווין על הקנים שלא להרגילם בחילולי שבת ... וכן אמרו להרגילם בחילול שבת ומתעד אפילו בדברים שהם משום שבות ... וא"כ כל בר דעת ירמם כשכלי: שא"א כשום אופן לקהל ישראל לשמור את כל בני ביתם הקטנים וגם לא נשוחתים וחלולי דעת לשמדם בכל יום השבת מכיל להוציא מפתה ביתם החוצה וברבים קטנים ומספחת קטנים ופתם בידם וכמה צעד דוהק יסבלי הנדולים הנותרים וכפרם בענין תפלה בכח"כ ביום ש"ק כהבאת הסדורים להתפלל מתוכו ומליחים וכדומה עמ"ו (פי' שמו קט"ו), וא"כ השכל השפוט נזרר שראוי וחסוי לתקן החצוצים והמבואות כעירוב הסתיר שלמול וכו' וכתב שרבר זה מוסל על הרב החת"ס שבעיר לתקן המבואות ואם לאו מכשול וקולר העם על צוארו, עיו"ט. ח"ל בעל מאורות נתן (להגאון הראש"ד בקה"ק ווארשא) בפרו' ח' ט': ובעת שישקעו בתיקון העירוב דמה ווארשא שמה מאד חרב הגאון החסיד המפורסם מ"ה יצחק מאיר נ"י אשר יש מקום שם לסמוך על תשובת מהר"ם, הגם שיש לפקפק הרבה בה' כהר"ם, עב כל זה הישעת דחק גדול כמו פה ק"ק ווארשא בודאי כדאי הגאון מהר"ם לסמוך עליו, עכ"ל. חרי דאף שלמעשה היה מספקק בדיו של מהר"ם עב"ו בשכיל תיקון עירובין של עיר גדולה שמה ומפך ע"ו מפני הרחק, אי"כ מבי"ב בפנתמן שחתימות לתיקון עירובין גדולה עד מאד, בודאי כל המפיעים למצוה רבה זו וזאת הרבים יגן עליהם — על העושים והמפיעים. כעתירת הכעיה למקן המצוה.

צ"ב פ"ב כההיר"ל פ"ג.

על יסודי הלכה נגד התיקון או להסיף מה עליו, שיואלו נא מוכנס לכתב טעמם ותימקם במשך חרש ימים, עד חצי אייר, ל, הועד למען תיקון עירובין כשהמון' על פי הכתבת דלתלן, ואנו נזרר כביד ראש על כל פרט ופרט וא"כ נתאמץ להחליט באופן מופי.

הכותבים למען כבוד חכמת וחצלת אלפים ורבות מישראל מחלת,

אלה הסכימו בחייתם לתקן עירוב כמנהגן :	ירוחם ליינער
אדמ"ר דראוין	אברהם יהושע העשיל
אדמ"ר קופניצין
הרב ינתן שטיף זצ"ל	מנחם מענדל כשר	אפרים אשרי
רב דבית מדרש הגדול באיס יידי מנהגן
הרב מיכאל דוב היימאנדל זצ"ל
(פי' בספרו 'תורה חמדי חלק החשבות)	מנחם צבי איינשטאט	דוד ליפשיץ
מלפנים אבדיק סובאלק
הרב מנחם סג"ל פאללאק זצ"ל	מרדכי שלמה פרידמאן
אדמ"ר מביאן	חיים בן ציון נאטעלאוויטש
האדמ"ר ר' שמעון קאליש זצ"ל
מאמסיבא	משה בונם פירושניטקי	יוסף אלי הענקן
	משה שטיינבערג
כ"סנים אבדיק ברא	יוסף הירש
מלפנים אבדיק טורג
	נחום פערלאווי
אדמ"ר סטאוואמינסק	יוסף דוד מאשקאוויץ

גיריורק, פי' אהר. ב"ד.

בכל ענינים הנ"ל לפנות אל הכיר, הועד למען תיקון עירובין כשהמון' הרב יוסף דוד מאשקאוויץ